

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Fjármálaeftirlitið · Suðurlandsbraut 32 · 108 Reykjavík · Sími: 525 2700 · Fax: 525 2727

Ár 2003, mánudaginn 22. desember, er fundur haldinn í Úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Guðjón Ólafur Jónsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Grétar Grétarsson, Gunnar Viðar og Ólöf Embla Einarsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 21/2003**:

M
gegn
fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefnd sóknaraðili, annars vegar, og fjármálafyrirtækið F, hins vegar, hér eftir nefnt varnaraðili.

Málið barst úrskurðarnefnd 22. október 2003 með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 20. sama mánaðar. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 23. október 2003, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi hans, dagsettu 11. nóvember 2003. Bréfið var sent sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 14. nóvember 2003, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi sóknaraðila, dagsettu 24. nóvember 2003.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 20. nóvember, 10., 15., 19. og 22. desember 2003.

II.

Málsatvik.

Hinn 16. desember 2002 greiddi sóknaraðili kr. 2.000.000 inn á reikning A, nr. XXX í útibúi varnaraðila. Daginn eftir skuldfærði varnaraðili kr. 1.819.337,10 af reikningnum til greiðslu á afborgun af skuldabréfi, útgefnu af A til varnaraðila 2. júlí 1998. Samkvæmt lánsúmsókn félagsins, dagsettri 1. júlí 1998 hafði verið óskað eftir að afborganir af skuldabréfinu yrðu skuldfærðar af ofangreindum reikningi A.

Með bréfi til varnaraðila, dagsettu 6. janúar 2003, óskaði sóknaraðili þess „f.h. A” að upphæðin yrði bakfærð aftur til sóknaraðila þar sem hún hefði verið greidd fyrir mistök. Sama dag óskaði A eftir sömu bakfærslu. Áður kveðst sóknaraðili símeiðis hafa leitað leiðréttingar hinn 19. desember 2002.

Varnaraðili óskaði eftir frekari rökstuðningi sóknaraðila með bréfi, dagsettu 13. janúar 2003. Því bréfi svaraði sóknaraðili með bréfi, dagsettu 23. janúar 2003. Kvað hann samgönguráðuneytið hafa falið sér að inna greiðsluna af hendi inn á tiltekinn reikning sem forsvarsmáður A, hefði gefið upp. Sökum mistaka hafi greiðslan hins vegar verið lögð inn á þann reikning sem gefinn hefði verið upp í fyrri viðskiptum sóknaraðila og A.

Kvað sóknaraðila gera kröfu um að fá greiðsluna í sínar hendur eins og um hafi verið samið. Væri fyrrgreind ósk um bakfærslu því ítrekuð.

Sóknaraðili bauðst hinn 18. febrúar 2003 símleiðis til að ljúka málinu með sátt þannig að varnaraðili endurgreiddi sóknaraðila kr. 1.000.000. Frekari upplýsingar voru sendar varnaraðila með símbréfi hinn 27. febrúar 2003. Með bréfi, dagsettu 15. júlí 2003, var ítrekuð sú ósk að bankinn endurgreiddi sóknaraðila „a.m.k.“ kr. 1.000.000. Varnaraðili hafnaði þessari ósk sóknaraðila með bréfi, dagsettu 2. september 2003.

Máli þessu var skotið til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 20. október 2003.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili fer þess á leit að kannað verði hvort varnaraðili hafi haft heimild til ofangreindrar ráðstöfunar. Þá er þess farið á leit að gefið verði álit á því hvort ráðstöfunin samrýmist góðum viðskiptaháttum í bankastarfsemi, sbr. 19. gr. laga nr. 161, 2002. Ennfremur er þess farið á leit að því verði beint til varnaraðila að hann verði við beiðni sóknaraðila og A um endurgreiðslu á kr. 2.000.000 til sóknaraðila.

Sóknaraðili telur afgreiðslu varnaraðila í andstöðu við góða viðskiptahætti í bankastarfsemi og vekur í þeim efnum sérstaklega athygli á því að eigandi viðkomandi reiknings hafi staðfest bréflega að um mistök hafi verið að ræða og óskað eftir bakfærslu greiðslunnar. Hafi beiðni um endurgreiðslu verið sett fram eins fljótt og unnt var og síðar staðfest með formlegum hætti. Sóknaraðili kveður ráðstöfun varnaraðila af reikningi þeim sem lagt var inn á hafa verið í andstöðu við eiganda reikningsins.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Af hálfu varnaraðila er þess aðallega krafist að máli þessu verði vísað frá úrskurðarnefndinni, en til vara að kröfum sóknaraðila verði hafnað. Til þrautavara er þess krafist að varnaraðila verði einungis gert að greiða sóknaraðila kr. 1.000.000.

Varnaraðili styður aðalkröfu sína þeim rökum að ekkert réttarsamband sé milli sín og sóknaraðila, sbr. a-lið 2. mgr. 3. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki, dagsettra 8. júní 2000. Þá sé krafist frávisunar vegna aðildarskorts þar sem svo virðist sem að sóknaraðili sé að krefjast þess að varnaraðili endurgreiði þrotabúi A fé án þess að fyrir liggi að búið komi á nokkurn hátt að málinu eða hafi veitt til þess umboð. Þá sé ekki hægt að sjá að sóknaraðili hafi lögvarða hagsmuni af málinu enda hafi hann ekki sýnt fram á að hann hafi orðið fyrir nokkru tjóni.

Varðandi varakröfu sína bendir varnaraðili á að fyrrgreind greiðsla hafi með réttu átt að fara til A. Þá sé á því byggt af hálfu varnaraðila að heimild hans til skuldfærslu hafi verið skýr samkvæmt samkomulagi varnaraðila og A. Varnaraðili vísar til þess að A sé nú gjaldþrota, en árangurslaust fjárnám hafi farið fram hjá félaginu 18. nóvember 2002. Verði því ekki annað séð en að félagið hafi viljað fá greiðslunni ráðstafað annað til þess að fjárhæðin færi ekki til að greiða niður skuldir þess.

Til stuðnings þrautavarakröfu sinni vísar varnaraðili til bréfs sóknaraðila, dagsetts 15. júlí 2003, þar sem varnaraðila sé boðin sú sátt að endurgreiða sóknaraðila kr. 1.000.000.

V.

Niðurstaða.

Skilja verður málatilbúnað sóknaraðila svo að hann krefjist þess að varnaraðila verði gert að greiða honum kr. 2.000.000.

Fyrir liggur að sóknaraðili greiddi kr. 2.000.000 inn á reikning A. nr. XXX hjá varnaraðila. Er á því byggt af hálfu sóknaraðila að greiðslan hafi fyrir mistök farið inn á þennan reikning A og hafi bæði hann og félagið óskað leiðréttingar hér á. Ágreiningslaust er þó að greiðslan hafi átt að berast félaginu.

Kröfu um endurgreiðslu ofgreidds fjár ber að beina að þeim aðila sem féð fær greitt. Í máli þessu háttar hins vegar svo til að sá aðili sem fékk greiðsluna og átti að fá hana vildi fá fjárhæðina greidda inn á annan reikning. Að öllu jöfnu hefði hann væntanlega getað millifært af þeim reikningi sem greiðslan var lögð inn á. Varnaraðili skuldfærði hins vegar degi eftir að sóknaraðili lagði kr. 2.000.000 inn á reikning A nr. XXX kr. 1.819.337,10 af reikningnum til greiðslu á afborgun af skuldabréfi samkvæmt áður gerðum samningi varnaraðila og félagsins.

Fyrrgreind greiðsla var innt af hendi af hálfu sóknaraðila inn á reikning A hjá varnaraðila án sérstaks atbeina varnaraðila og hefur ekki öðru verið borið við en að þar sé við sóknaraðila einan að sakast. Snýr mál þetta því annars vegar að réttarsambandi sóknaraðila og A. Eru þau lögskipti varnaraðila óviðkomandi. Kröfu um endurgreiðslu verður sóknaraðili að beina að rétthafa fyrrgreinds reiknings, þ.e. A og nú þrotabúi félagsins.

Hins vegar snýr mál þetta að samningssambandi A, nú þrotabús A, og varnaraðila, þ.e. um heimild varnaraðila til að ráðstafa fé af reikningi A. Ljóst er að ráðstöfun varnaraðila á fjármunum á reikningi A degi eftir að sóknaraðili lagði þar inn kr. 2.000.000 gerði það að verkum að félagið gat ekki millifært féð aftur til sóknaraðila eða á annan reikning í sinni eigu eða annarra. Þau atvik snúa hins vegar að réttarsambandi A og varnaraðila. Eru þau lögskipti sóknaraðila óviðkomandi og getur hann ekki í eigin nafni haft uppi kröfur á hendur varnaraðila vegna þeirra.

Samkvæmt framansögðu varða atvik máls þessa annars vegar kröfu sóknaraðila á hendur A um endurgreiðslu þess fjár sem lagt var inn á rangan reikning félagsins og hins vegar kröfu A á hendur varnaraðila vegna ráðstöfunar fjár af þeim reikningi félagsins. Milli sóknaraðila og varnaraðila er hins vegar ekkert samningssamband. Verður því með vísan til a-liðar 2. mgr. 3. gr. samþykkt fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000 að vísa máli þessu frá nefndinni.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Máli sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, fjármálafyrirtækinu F, er vísað frá úrskurðarnefndinni.

Reykjavík, 22. desember 2003.

Guðjón Ólafur Jónsson

Grétar Grétarsson

Gunnar Viðar

S é r á l i t**Geirs Arnars Marelssonar og Ólafar Emblu Einarsdóttur**

Fyrir liggur í málinu að sóknaraðili greiddi kr. 2.000.000 inn á reikning A. nr. XXX hjá varnaraðila. Er á því byggt af hálfu sóknaraðila að greiðslan hafi fyrir mistök farið inn á þennan reikning A. og hafi bæði hann og félagið óskað leiðréttingar þar á. Ágreiningslaust er þó að greiðslan átti að berast félaginu.

Aðalkrafa varnaraðila er að máli sóknaraðila verði vísað frá úrskurðarnefndinni þar sem ekkert réttarsamband sé milli sín og sóknaraðila, sbr. a-lið 2. mgr. 3. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000. Minni hluti úrskurðarnefndarinnar lítur svo á að þegar varnaðili tók á móti fjármunum úr hendi sóknaraðila og lagði þá, að beiðni sóknaraðila, inn á reikning í eigu þriðja aðila hafi varnaraðili tekið á sig ákveðnar skuldbindingar gagnvart sóknaraðila. Skuldbindingar varnaraðila felast meðal annars í skyldu til að ráðstafa fjármununum í samræmi við beiðnina og leiðréttu eigin mistök hafi þau átt sér stað. Af þeim sökum lítur minni hluti nefndarinnar svo á að skilyrði a-liðar 2. mgr. 3. gr. samþykktu fyrir nefndina um samningssamband aðila sé fullnægt og að málið sé tækt til efnislegs úrskurðar.

Skilja verður málatalbúnað sóknaraðila svo að hann krefjist þess að varnaraðila verði gert að greiða honum kr. 2.000.000. Viðurkennt er af hálfu sóknaraðila að hann hafi gert þau mistök að tilgreina rangan reikning. Sömuleiðis er staðfest að framangreind mistök urðu ekki fyrir tilstilli varnaraðila og ber hann því enga ábyrgð á þeim. Þremur dögum eftir millifærsluna uppgötvaði sóknaraðili mistök sín og fór þess á leit við varnaraðila að fjármunirnir yrðu endurgreiddir. Samdægurs lagði A inn beiðni um bakfærslu. Í framhaldinu óskaði varnaraðili eftir frekari rökstuðningi frá sóknaraðila fyrir beiðni sinni. Rökstuðning sinn sendi sóknaraðili í bréfi dagsettu 13. janúar 2003. Með bréfi dagsettu 2. september 2003 hafnaði varnaraðili svo beiðni sóknaraðila án skýringa. Við svo búið leitaði sóknaraðili til Fjármálaeftirlitsins sem framsendi erindið til úrskurðarnefndarinnar.

Minni hluti úrskurðarnefndarinnar telur að sóknaraðili geti ekki krafist varnaraðila um endurgreiðslu á kr. 2.000.000 sem lagðar voru inn á reikning A þann 16. desember 2002. Ljóst er að varnaraðili gerði engin mistök við framkvæmd beiðni sóknaraðila. Hvorki sóknaraðili né varnaraðili hafa ráðstöfunarrétt yfir reikningnum sem fjármunirnir voru lagðir inn á og því getur sóknaraðili ekki krafist þess að varnaraðili millifæri fjármuni af reikningnum né varnaraðili hlýtt slíkum fyrirmælum sóknaraðila. Með vísan til framanritaðs telur minni hluti úrskurðarnefndarinnar að hafna beri kröfum sóknaraðila á hendur varnaraðila.

Reykjavík, 22. desember 2003.

Geir Arnar Marelsson

Ólöf Embla Einarsdóttir